

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์รายการสุขภาพอนามัยทางโทรศัพท์ที่มีต่อการส่งเสริมสุขภาพนี้ ผู้วิจัยกำหนดใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหารายการ (Content Analysis) ส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่แพร่ภาพในเดือนตุลาคม 2534 ทางสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 5 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สีช่อง 3 และสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 9 ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 ตลอดจนสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ควบคู่กับการวิเคราะห์เนื้อหาสปอตเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่แพร่ภาพทางสถานีดังกล่าว ทุกรายการยกเว้นรายการส่งเสริมสุขภาพที่เป็นการเรียน การสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูล คือ เนื้อหาของรายการและสปอตส่งเสริมสุขภาพอนามัย ทางโทรทัศน์ที่แพร่ภาพในเดือนตุลาคม 2534 ทางสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 5 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สี ช่อง 3 และสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 9 ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ทุกรายการ รวมทั้งสิ้น 14 รายการ จำนวน 100 ตอน และสปอต 11 ชุด จำนวน 80 ตอน โดยมีแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เข้ามาเสริมกับข้อมูลหลัก ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่

1.1 บทโทรทัศน์ของสปอตและรายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ที่แพร่ภาพในเดือนตุลาคม 2534 ซึ่งผู้วิจัยติดต่อทั้งจาก สถานีโทรทัศน์และบริษัทหรือหน่วยงานที่ผลิตรายการ

1.2 ดังรายการที่แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานี ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อขอจดบันทึกรายการและสเปคตเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพที่แพร่ภาพ ออกอากาศแต่ละวันภายในเดือนตุลาคม 2534 จากฝ่ายรายการของสถานี โทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5 ช่อง 7 สถานีโทรทัศน์สี ช่อง 9 อสมท. และ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ยกเว้นสถานี โทรทัศน์สี ช่อง 3 ซึ่งได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ เนื่องจากตาราง การแพร่ภาพสเปคตโฆษณาเพื่อการส่งเสริมสุขภาพมิได้ทำไว้อย่างเป็นระบบ

2. แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก "ผู้รู้" ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การแพทย์และการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่

2.1 นายแพทย์สุรพงษ์ อัมพันธ์วงศ์ นายแพทย์ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลพญาไท พิธีกรและผู้ผลิตรายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ แพร่ภาพ ทางสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 9 พิธีกรรายการหมอประจำบ้าน แพร่ภาพทางสถานี โทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และรายการเสริมสุขภาพเพื่อชีวิตแพร่ภาพทาง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

2.2 ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงชนิกา ตูจันดา กุมารแพทย์ จาก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พิธีกรผู้ดำเนินรายการคุย กับหมอนึกา แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 3 อสมท. และประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายการพหุหมอศิริราช ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผลิตรายการร่วมกับ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และปัจจุบัน (2535) ดำรงตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 นายแพทย์ปัญญา ไช้มุก อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาศัลย ศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นายแพทย์ปัญญา ไช้มุก ในฐานะ "ผู้รู้" เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ 4 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริม ความรู้ด้านการป้องกัน ด้านการรักษาและด้านการฟื้นฟู และการแบ่งประเภท สาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่เข้าเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานทางการแพทย์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการแยกประเภทเนื้อหารายการตามแนวทางดังกล่าว

2.4 สัมภาษณ์ผู้เขียนบทโทรทัศน์ และร่วมผลิตรายการส่งเสริมสุขภาพทางโทรทัศน์ เพื่อเป็นข้อมูลเสริมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคลในข้อ 2.4 นี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเป็นส่วนใหญ่

3. ข้อมูลจากการบันทึกเทปสปอตและรายการส่งเสริมสุขภาพที่แพร่ภาพในเดือนตุลาคม 2534 ทางสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 5 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สี ช่อง 3 และ ช่อง 9 อสมท. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5 และ ช่อง 7 สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

4. ข้อมูลจากการสังเกตการณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประการด้วยกันผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

1.1 ผู้วิจัยได้ขอบทโทรทัศน์สปอตและรายการส่งเสริมสุขภาพจากบริษัทและหน่วยงานผลิตสปอตหรือรายการนั้นโดยตรง และขณะเดียวกันในการไปติดต่อขอจัดบันทึกตารางเวลาการแพร่ภาพของรายการและสปอตส่งเสริมสุขภาพในแต่ละวันของแต่ละสถานีผู้วิจัยก็ได้ติดต่อขอบทโทรทัศน์ และสปอตดังกล่าวด้วย เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็วและเข้าถึงข้อมูลมากขึ้นอย่างไรก็ตาม เอกสารบทโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะได้จากผู้ผลิตรายการหรือหน่วยงานเจ้าของรายการมากกว่าจากสถานีโทรทัศน์

1.2 ผู้วิจัยได้ติดต่อฝ่ายรายการของแต่ละสถานีเพื่อจัดบันทึกตารางและการแพร่ภาพของสปอตและรายการส่งเสริมสุขภาพในแต่ละวัน โดยได้ทำหนังสือจากภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ ไปยังฝ่ายรายการของแต่ละสถานีซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายรายการของแต่ละสถานีเป็นอย่างดี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล

ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ เช่นเดียวกับการติดต่อขอข้อมูลเอกสาร ซึ่งทำให้ค่อนข้างสะดวกและรวดเร็ว อย่างไรก็ตามส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ทำงานรับราชการในตำแหน่งนักประ-

ชาสัมพันธ์ ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งภาระกิจหน้าทำงานประจำต้องติดต่อกับ แพทย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการแพทย์อยู่แล้ว จึงอาจถือได้ว่ามีส่วนทำให้การ ติดต่อสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลบุคคลทั้งสามท่านได้แก่ นายแพทย์สุรพงษ์ อัมพันธ์วงศ์, ศาสตราจารย์แพทย์หญิงชนิกา ตูจันดา , นายแพทย์ปัญญา ไช่มุก เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย และได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลทั้งจากการสัมภาษณ์และจาก ข้อมูลเอกสารเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก

อนึ่งในการสัมภาษณ์บุคคลทั้งสามท่านนี้ ได้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ตามแนวทางที่กล่าวแล้วข้างต้น เพื่อทราบถึงวัตถุประสงค์ของรายการ รูปแบบวิธีการดำเนินรายการขั้นตอนการผลิต อุปสรรค และปัญหา การกำหนดประเด็นเนื้อหาซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้อาจมีผลกระทบต่อ เนื้อหารายการส่งเสริมสุขภาพ หรือมีส่วนทำให้เนื้อหารายการเบี่ยงเบน ไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์รายการและสื่อบุคคลส่งเสริมสุขภาพโดยละเอียดในบทต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเทปรายการและสื่อบุคคลส่งเสริมสุขภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกเทปโทรทัศน์สื่อบุคคล และรายการส่งเสริมสุขภาพที่แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ทุกสถานีในเดือนตุลาคม 2534 โดยได้ ดำเนินการใน 2 แนวทางเช่นเดียวกับการเก็บรวบรวมบทโทรทัศน์หรือข้อมูล จากเอกสาร คือทั้งบันทึกจากบริษัทที่บริษัทที่ผลิตรายการ และติดต่อขอบันทึก เทปจากฝ่ายรายการของสถานีโทรทัศน์ทุกสถานี และนอกจากนี้ยังดำเนินการ บันทึกเทปโทรทัศน์ในช่วงเวลาที่แพร่ภาพในบางรายการเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมา วิเคราะห์ได้รวดเร็วขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์

ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์ การบันทึกเทปโทรทัศน์รายการส่งเสริมสุขภาพที่เป็นรายการสด (Live programe) เช่น รายการปัญหาชีวิตและสุขภาพ ของนายแพทย์สุรพงษ์ อัมพันธ์วงศ์ และการบันทึกเทปรายการอื่น ๆ ที่มีได้เป็นรายการสด เช่น รายการวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ เครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้อย่างต่อไปนี้คือ

- เทปโทรทัศน์ เพื่อบันทึกเทปรายการและสปอตส่งเสริมสุขภาพ
- สมุดบันทึกจดข้อมูลการสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จากการสังเกต
- วิทยุเทปเพื่อการบันทึกการสัมภาษณ์บุคคล ซึ่งมีทั้งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสัมภาษณ์แบบไม่ เป็นทางการทั้งรายบุคคลและการสัมภาษณ์กลุ่ม (เพื่อเป็นข้อมูลเสริม เช่น กลุ่มผู้ประสานงาน หรือกลุ่มเจ้าหน้าที่พนักงานผลิตรายการ)

การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้เรียบร้อยแล้ว ก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว ดังนี้

1. ข้อมูลประเภทรายการและสปอตเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทางโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปโทรทัศน์ไว้แล้วได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องกับรายการที่ได้มาว่า เนื้อหาที่แพร่ภาพตรงตามบทโทรทัศน์ในตอนนั้น ๆ หรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทก่อนแพร่ภาพจริงหรือไม่ และตรวจสอบกับตารางแพร่ภาพของรายการและสปอต ที่ได้มาจากสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีว่ามีการเปลี่ยนแปลงการแพร่ภาพ หรือเปลี่ยนแปลงเรื่องที่แพร่ภาพที่ระบุไว้ในผังรายการหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า มีบางรายการที่เปลี่ยนเรื่องแพร่ภาพหรืองดแพร่ภาพไปเนื่องจากมีเหตุบางประการ แต่เนื้อหารายการและสปอตที่แพร่ภาพจริงกับบทโทรทัศน์ที่ได้มาสอดคล้องกันทั้งหมด

2. ข้อมูลประเภทบุคคล ผู้วิจัยจะเทียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ความถูกต้องกับข้อมูลเอกสารที่ได้มา เพื่อตรวจสอบถึงลักษณะ ข้อมูลให้สัมภาษณ์กับข้อมูลเอกสารที่ได้มาว่า มีความเที่ยงตรงหรือไม่ในเรื่องประเด็นเดียวกันและเดียวกัน ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์ทั้งที่เป็นทางการและสัมภาษณ์แบบไม่ เป็นทางการในคำถาม และประเด็นเดียวกันกับบุคคลเดียวกันแต่ต่างเวลากัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท และหน้าที่ของการสื่อสาร บทบาทหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ ตลอดจนแนวคิด

การส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion) ในการให้ความรู้เรื่องการป้องกันและการควบคุมโรค (Prevention) ความรู้เรื่องการรักษาพยาบาล (Curation) และความรู้เรื่องการฟื้นฟูสุขภาพ (Rehabilitation) เป็นหลักในการศึกษาวิจัย

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้ง 4 ประเภท คือ ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลบุคคล ข้อมูลจากการบันทึกเทปสปอตและรายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และข้อมูลจากการสังเกตการณ์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลบุคคลจากการบันทึกเทปสปอตและรายการ เพื่อให้ทราบและเข้าใจ ถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์เนื้อหา รูปแบบ และวิธีการนำเสนอรายการ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทรายการโทรทัศน์และขั้นตอนการนำเสนอรายการ และเกณฑ์การแบ่งประเภทสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในทางการแพทย์ มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์โดยการฉายวิดีโอเทปสปอตและรายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทั้งหมดที่นำมาศึกษาครั้งนี้ มีรายการทั้งหมด 14 รายการ จำนวน 100 ตอน สปอต 11 ชุด จำนวน 80 ตอน เพื่อให้ทราบว่ารูปแบบของแต่ละรายการเป็นอย่างไร มีเนื้อหาประเภทใดบ้าง และมีวิธีการนำเสนอรายการและสปอตอย่างไร ทั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลเอกสาร เช่น บทโทรทัศน์ โดยการใช้นักคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ 3 แนวทาง การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยโดยใช้หลักทางนิเทศศาสตร์ มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์

1.2 แนวคิดในการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการส่งเสริมสุขภาพโดยอาศัยบทสัมภาษณ์และข้อมูลเอกสาร ตลอดจนสาระในเนื้อหารายการและสปอตที่ปรากฏจริงมาประกอบในการศึกษาวิเคราะห์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกเทปสปอตและรายการประกอบกับข้อมูลบุคคล เพื่อให้ทราบและเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การแบ่งประเภทกลุ่มเป้าหมาย รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่เผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์ โดยอาศัยแนวคิดของชาลส์ ไรท์ และทฤษฎีการจัดประเภทสังคม ของ มาร์วิน ลี เดอร์เฟลอร์ (Melvin L. De Fleur) ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้รับสารซึ่งมีผลต่อการรับรู้ (Perception) และปฏิกิริยาต่อการแบ่งประเภทกลุ่มผู้รับสารของรายการ

เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทางโทรทัศน์และมีผลต่อการจัดเนื้อหารายการ

2.2 การแบ่งประเภทของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่แพร่ภาพทางสื่อโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยอาศัยแนวทางการส่งเสริมสุขภาพ 3 แนวทางได้แก่ ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรค (Prevention) ความรู้เรื่องการรักษาพยาบาล (Curation) และความรู้เรื่องการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย (Rehabilitation) และเกณฑ์การแบ่งประเภทสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานทางการแพทย์และสาธารณสุขมาเป็นเกณฑ์วิเคราะห์นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเป็นเกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์ดังนี้

1. อายุรศาสตร์ซึ่งหมายถึงแนวทางการดำเนินการรักษาหรือปฏิบัติงานทางการแพทย์โดยการให้ยา
2. จักษุวิทยาเป็นแนวทางการรักษาและปฏิบัติงานทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับดวงตา
3. ศัลยศาสตร์ทั่วไป เป็นแนวทางการรักษาโดยการผ่าตัด
4. ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด เป็นแนวทางการรักษาให้ความรู้ที่เกี่ยวกับโรคกระดูก ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพร่างกายด้วยการใช้วิธีการทางกายบำบัด และการออกกำลังกาย
5. เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม หรือที่เรียกว่าเวชศาสตร์ชุมชน หมายถึง การดำเนินงานในทางการแพทย์ที่เน้นการป้องกันโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ชุมชนและสังคม
6. สูติ-นรีเวชวิทยา เป็นการดำเนินการทางการแพทย์เกี่ยวกับการคลอดบุตรและโรคสตรี
7. ทันตกรรมเป็นการดำเนินการทางการแพทย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับให้ความรู้ การรักษา การป้องกัน ตลอดจนการฟื้นฟูโรค
8. จิตเวชศาสตร์ เป็นการดำเนินการทางการแพทย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและการฟื้นฟูสภาพจิตใจของมนุษย์ให้อยู่ในสภาวะปกติ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไปได้
9. โสต นาสิก ลาริงซ์ วิทยา ได้แก่การให้ความรู้หรือการดำเนินการทางการแพทย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ หู คอ จมูก
10. วิสัญญีวิทยา ได้แก่ การดำเนินการทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง

ข้องกับการทำให้ทางการหมดความรู้สึก อาจจะเป็นโดยการวางยาสลบ หรือวิธีการอื่น ๆ

11. กุมารเวชศาสตร์ ได้แก่ การดำเนินการทางการแพทย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

12. รังสีวิทยา ได้แก่ การปฏิบัติงานทางการแพทย์ในด้านการรักษา โดยการให้รังสีหรือการให้แสงเลเซอร์ในการบำบัดอาการของโรค

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อการส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยใช้หน่วยในการวิเคราะห์ คือวิเคราะห์ตามเนื้อหาในแต่ละช่วงรายการโดยตีความตามข้อความพร้อมทั้งภาพและเสียงที่นำมาเสนอในรายการสื่อโทรทัศน์

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทางโทรทัศน์ที่มีต่อการส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการนำเสนอแยกเป็นบท และ เชื่อมโยงสัมพันธ์กันในแต่ละประเด็น ดังนี้

นำเสนอโดยเริ่มจากบทวิเคราะห์ รูปแบบเนื้อหารายการและวิธีการนำเสนอรายการและสปอตโทรทัศน์เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เป็นการพรรณาวิเคราะห์สรุปเนื้อหารายการ โดยใช้กราฟและแผนภูมิประกอบ เพื่อให้สามารถอธิบายให้เห็นชัดเจนขึ้นว่าเนื้อหาของรายการต่างๆ ที่นำมาศึกษาทั้งหมด 14 รายการ จำนวน 100 ตอน แบ่งออกเป็น 129 ช่วง และ สปอตจำนวน 80 ตอน นั้น มีเนื้อหาเป็นอย่างไรทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างเนื้อหาที่ได้ทราบจากผลการวิเคราะห์นั้นมาแสดงไว้อย่างชัดเจนนอกจากนี้ในส่วนของ การนำเสนอรายการนั้นได้สรุปให้เห็นแนะนำเสนอไว้เช่นกัน ว่ามีรูปแบบการนำเสนอรายการ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยใน 4 ลักษณะ คือ การบรรยาย การสัมภาษณ์ สลับการบรรยาย การสนทนา และการนำเสนอในรูปแบบละคร โดยได้พรรณาวิเคราะห์ไว้อย่างชัดเจนว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้มีข้อแตกต่างในการนำเสนอดังกล่าวและนอกจากนี้ยังได้นำเสนอประเภทเนื้อหาของรายการว่า นอกจากเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพแล้วยังมีเนื้อหา

รายการเกี่ยวกับการป้องกัน การรักษาการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย และเนื้อหาประเภทอื่น ๆ แทรกอยู่ในรายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยด้วยพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

จากเนื้อหารายการ ตลอดจนรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการแล้วในบทความต่อมาผู้วิจัยสามารถนำเสนอให้เห็นด้วย ว่าได้นำเนื้อหารายการสรุปหาข้อสรุปการแบ่งกลุ่มเป้าหมายรายการได้โดยหลักการที่ว่า เนื้อหาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะบ่งชี้ถึงกลุ่มเป้าหมายรายการได้ และเช่นเดียวกันเนื้อหารายการจะชี้ให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์ในฐานะสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ได้มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพตลอดจนมีแนวคิดและนโยบายในการนำสื่อโทรทัศน์มาใช้ในการส่งเสริมสุขภาพได้อย่างไร

ในการนำเสนอรายละเอียดการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ใช้หลักการอ้างแสดงเหตุผลตามแนวคิดของ ทูล์มิน (Toulmin, 1964) ซึ่งเสนอว่าในการอ้างเหตุผลเพื่อนำมาสู่ข้อสรุปนั้น (Claim) มีส่วนของข้อมูล (Data) และจากข้อมูล นั้น ๆ จะมีข้อสังเกต (Warrant) หรือข้อกำกับ (Backing) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ

ดังนั้นในการศึกษาวิเคราะห์รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้นมาแบ่งกลุ่มไว้อย่างเป็นระบบทั้งข้อมูลจากรายการ และข้อมูลจากสปอตส่งเสริมสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจที่จะนำไปใช้ได้ และเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาเรื่องนี้ในประเด็นอื่น ๆ โดยได้เสนอรายละเอียดการวิเคราะห์ไว้ในบทความต่อไป